

BÀI 9. NHẬT BẢN

I. Tình hình Nhật bản sau chiến tranh

1. Hoàn cảnh

- Nhật là nước bại trận, bị quân đội nước ngoài chiếm đóng
- Mất hết thuộc địa;
- Kinh tế bị tàn phá nặng nề
- Khó khăn bao trùm đất nước.

2. Cải cách dân chủ: Dưới chế độ quân quản của Mĩ, các cải cách dân chủ được tiến hành.

- Ban hành hiến pháp mới (1946)
- Xoá bỏ chủ nghĩa quân phiệt.
- Trừng trị tội phạm chiến tranh.
- Giải giáp các lực lượng vũ trang.
- Thanh lọc phần tử phát xít ra khỏi chính phủ.
- Ban hành các quyền tự do dân chủ.
- Thủ tiêu chế độ quân phiệt phát xít.
- Cải cách ruộng đất.
- Giải thể các công ty độc quyền lớn.

*** Mục đích:**

- Chuyển XH chuyên chế => XH dân chủ
- Thủ tiêu chế độ quân phiệt phát xít
- Tạo điều kiện cho kinh tế Nhật Bản phát triển.

*** Ý nghĩa:**

- Đem lại luồng sinh khí mới cho nhân dân
- Là nhân tố quan trọng giúp Nhật Bản phát triển mạnh mẽ.

II- Nhật Bản khôi phục và phát triển kinh tế sau chiến tranh:

1- Giai đoạn từ 1945 - 1950

Kinh tế Nhật Bản phát triển chậm chạp và lệ thuộc nặng nề vào Mĩ

2. Giai đoạn từ 1950 đến đầu những năm 90

a. Thành tựu:

- Nhật Bản là siêu cường kinh tế thứ 2 thế giới
- Một trong ba trung tâm kinh tế - tài chính của thế giới.
- Nhật Bản - phát triển thần kì

b. Nguyên nhân phát triển

*** Nguyên nhân khách quan:**

- Tận dụng tốt yếu tố bên ngoài để phát triển.
- Áp dụng những thành tựu KHKT hiện đại.
- Nhờ cải cách dân chủ; chi phí quân sự thấp.

*** Nguyên nhân chủ quan**

- Truyền thống văn hóa, giáo dục lâu đời...

- Hệ thống tổ chức quản lí có hiệu quả của các xí nghiệp, công ty
- Vai trò của Nhà nước: chiến lược phát triển, nắm bắt thời cơ và sự điều tiết cần thiết...
- Con người Nhật bản được đào tạo chu đáo, có ý chí vươn lên, cần cù lao động, đề cao kỉ luật và coi trọng tiết kiệm

3. Giai đoạn từ đầu những năm 90 đến năm 2000

a. Tình hình kinh tế

- Suy thoái kéo dài
- Nhiều công ty bị phá sản, ngân sách thâm hụt

b. Nguyên nhân:

- Nghèo tài nguyên,
- Bị Mỹ, Tây Âu cạnh tranh ráo riết.
- Mất cân đối giữa các vùng miền, giữa công nghiệp và nông nghiệp.
- Dân số già

III. Chính sách đối nội và ngoại của Nhật Bản sau chiến tranh(Học sinh tự đọc)